

สมรรถนะในตน การทำงานเป็นทีม พฤติกรรมผู้นำ และการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลระดับตติยภูมิแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกการบริหารโรงพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

สมรรถนะในตน การทำงานเป็นทีม พฤติกรรมผู้นำ และการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลระดับ
ตติยภูมิแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

SELF-EFFICACY, TEAMWORK, LEADERSHIP BEHAVIORS AND CONTINUOUS QUALITY IMPROVEMENT OF
PROFESSIONAL NURSES OF ONE TERTIARY-CARE HOSPITAL IN BANGKOK

วิไลวรรณ แสงเนียม 5136371 PPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการบริหารโรงพยาบาล

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : นวรัตน์ สุวรรณผ่อง พบ.ค. (ประชากรและการพัฒนา), ฉวีวรรณ บุญสุยา MSPH
(BIOSTATISTICS), นพพร โหวธีระกุล Ph.D.(MEDICINE AND HEALTH SCIENCES)

บทคัดย่อ

โรงพยาบาลมีบทบาทในการจัดบริการด้านสุขภาพแก่ผู้รับบริการ และต้องเป็นการให้บริการที่มีคุณภาพ จึง
ต้องมีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวัดระดับการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องของพยาบาล
วิชาชีพ โรงพยาบาลระดับตติยภูมิแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ประเมินสมรรถนะในตน การทำงานเป็นทีม พฤติกรรมผู้นำของ
พยาบาลวิชาชีพ และหาความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะส่วนบุคคล สมรรถนะในตน การทำงานเป็นทีม พฤติกรรมผู้นำ กับ
การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องของพยาบาลวิชาชีพ ประชากรที่ศึกษา คือพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลระดับตติยภูมิแห่งหนึ่งใน
กรุงเทพมหานคร ขนาด 1,450 เตียง จำนวน 1,124 คน โดยใช้แบบสอบถามให้พยาบาลวิชาชีพประเมินตนเอง เก็บข้อมูลใน
ระหว่างวันที่ 21 ธันวาคม 2553 ถึง วันที่ 10 มกราคม 2554 แบบสอบถามได้รับตอบกลับจำนวน 921 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.9
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลวิชาชีพ ร้อยละ 98.7 เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 48.9 ส่วนใหญ่
จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 80.7 ประมาณ 1 ใน 3 มีสถานะภาพโสด ระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 10-19 ปี
ร้อยละ 43.2 มากกว่าครึ่งหนึ่ง เป็นพยาบาลวิชาชีพระดับ 6 ขึ้นไป ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานแผนกผู้ป่วยใน ร้อยละ 79.0 บทบาทงาน
ด้านพัฒนาคุณภาพที่ได้รับมอบหมายมากที่สุดคือ 5ส การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ
42.1 ด้านที่ต้องปรับปรุงมากที่สุดคือ ด้านความจำเพาะในการดูแลสุขภาพร้อยละ 52.8 สมรรถนะในตน การทำงานเป็นทีม
พฤติกรรมผู้นำของพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 67.3, 60.1 และ 47.1 ตามลำดับ อายุ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน
ระดับการศึกษา ระดับของพยาบาลวิชาชีพ สมรรถนะในตน การทำงานเป็นทีม พฤติกรรมผู้นำ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนา
คุณภาพอย่างต่อเนื่อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนพบว่า ตัวแปรสำคัญได้แก่
พฤติกรรมผู้นำ การทำงานเป็นทีมด้านผลลัพธ์ของงาน ด้านการจัดการความขัดแย้งระหว่างบุคคล และการศึกษาระดับปริญญา
ตรี สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องได้ร้อยละ 42.5 ดังนั้น ฝ่ายการพยาบาล ควรจัดให้มี
การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมผู้นำ การทำงานเป็นทีม ในรูปแบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การวิเคราะห์สถานการณ์ในองค์กร
เพื่อจัดการความขัดแย้ง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมให้พยาบาลได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น
เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการพัฒนาคุณภาพเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: สมรรถนะในตน / การทำงานเป็นทีม / พฤติกรรมผู้นำ / การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

SELF-EFFICACY, TEAMWORK, LEADERSHIP BEHAVIORS AND CONTINUOUS QUALITY IMPROVEMENT OF PROFESSIONAL NURSES OF ONE TERTIARY-CARE HOSPITAL IN BANGKOK

WILAIWAN SAENGNIAM 5136371 PPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HOSPITAL ADMINISTRATION

THESIS ADVISORY COMMITTEE: NAWARAT SUWANNAPONG, Ph.D. (POPULATION AND DEVELOPMENT), CHAWEEWON BOONSHUYAR, M.S.P.H.(BIostatISTICS), NOPPORN HOWTEERAKUL, Ph.D.(MEDICINE AND HEALTH SCIENCES)

ABSTRACT

The role of a hospital is to provide quality health care service to customers. Therefore, the hospital must have a continuous quality improvement process to respond to the policy of the organization. This cross-sectional research aimed to assess the level of self-efficacy, teamwork, leadership behaviors, and continuous quality improvement (CQI) of professional nurses of one tertiary care hospital in Bangkok and to explore relationships among general characteristics, self-efficacy, teamwork, leadership behaviors, and continuous quality improvement. The study population was 1,124 professional nurses currently working in one 1,450 bed tertiary care hospital in Bangkok. Data were collected from 21 December 2010 to 10 January 2011 by questionnaire. The response rate was 81.9%. The data were analyzed by descriptive statistics and stepwise multiple regression.

The results indicated that the professional nurses were female 98.7%, and their ages ranged from 30 to 39 years (48.9%). The majority (80.7%) of professional nurses had completed a bachelor's degree in nursing, had single status (69.0%), and their work experience ranged from 10 to 19 years (43.2%). Most of them (72.5%) were professional nurses at level 6, worked at the in-patient department (79.0%), and the majority of those responsible for CQI was 5S. The overall CQI was at a moderate level (42.1%). The overall self efficacy, teamwork, and leadership behaviors were at moderate levels of 67.3%, 60.1%, and 47.1%, respectively. Age, work experience, educational level, professional nurse's level, self efficacy, teamwork, and leadership behaviors were related to the CQI ($p < .001$). The significant variables which could explain CQI of professional nurses were leadership behaviors, teamwork, and nursing education of bachelor's degree (R^2 adj. 42.5%). The nursing department should provide training on leadership and teamwork skill development such as group dynamics/relationship and situation analysis of the organization on conflict management at least once a year continually. The administrator should also support professional nurses for higher education to promote their CQI performance.

KEY WORDS: SELF-EFFICACY / TEAMWORK / LEADERSHIP BEHAVIORS / CONTINUOUS QUALITY IMPROVEMENT

135 pages